

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาการใช้โปรแกรมสุขภาพจิตศึกษาครอบครัวต่อพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์รักษาของผู้ป่วยจิตเภท เป็นการศึกษาแบบกลุ่มเดียว วกก่อนและหลังการศึกษา ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาของผู้ป่วยจิตเภทในชุมชน กลุ่มตัวอย่างคือ ครอบครัวของผู้ป่วยจิตเภทในชุมชนที่อยู่ในเขตรับผิดชอบอำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 20 ครอบครัว ประกอบด้วย ผู้ป่วยจิตเภท ผู้ดูแล และสมาชิกอื่นๆ แต่ในการศึกษาครั้งนี้จะประเมินผลการศึกษาเฉพาะจากผู้ป่วยจิตเภทเท่านั้น นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยจิตเภท

ตอนที่ 2 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นสมาชิกในครอบครัว

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาของผู้ป่วยจิตเภทก่อนและหลังได้รับโปรแกรมสุขภาพจิตศึกษาครอบครัว

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยจิตเภท

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยจิตเภทที่ได้รับโปรแกรมสุขภาพจิตศึกษาครอบครัวจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล (N=20)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. อายุ		
20 – 30 ปี	3	15
31 – 40 ปี	7	35
41 – 50 ปี	6	30
51 – 60 ปี	3	15
61 ปี ขึ้นไป	1	5
2. เพศ		
ชาย	14	70
หญิง	6	30
3. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าประถมศึกษา	1	5
ประถมศึกษา	18	90
มัธยม	1	5
4. สถานภาพสมรส		
โสด	9	45
คู่	4	20
อย่า/ม่าย/แยกกันอยู่	7	35
5. อาชีพ		
รับจ้าง	12	60
เกษตรกรรวม	6	30
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	2	10
6. รายได้ของครอบครัว		
เพียงพอ	13	65
ไม่เพียงพอ	7	35

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยจิตเภทที่ได้รับโปรแกรมสุขภาพจิตศึกษาครอบครัวจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
7. จำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษ		
ครั้งแรก	13	65
2 – 4 ครั้ง	5	25
5 – 7 ครั้ง	-	-
8 ครั้งขึ้นไป	2	10
8. ผู้ดูแลเมื่อป่วย		
พ่อ แม่	9	45
สามี ภรรยา	5	25
บุตร	2	10
พี่น้อง	4	20
9. บุคคลสำคัญสำหรับผู้ป่วย		
พ่อ แม่	11	55
สามี ภรรยา	5	25
บุตร หลาน	4	20

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้ป่วยจิตเภทส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 70 มีอายุ อยู่ระหว่าง 31- 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 35 มีสถานภาพสมรส โสด คิดเป็นร้อยละ 45 มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 90 มีอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 60 มีรายได้เพียงพอกับรายจ่าย คิดเป็นร้อยละ 65 มีจำนวนครั้งเข้ารับการรักษารั้งแรก คิดเป็นร้อยละ 65 มีผู้ดูแลเมื่อป่วยคือ พ่อ แม่ คิดเป็นร้อยละ 45 และบุคคลสำคัญสำหรับผู้ป่วยส่วนใหญ่คือพ่อแม่ คิดเป็นร้อยละ 55

ตอนที่ 2 ข้อมูลสมาชิกในครอบครัว

1. ข้อมูลผู้ดูแล ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 65 มีอายุ อยู่ระหว่าง 20 – 30 และ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 35 เท่ากัน มีสถานภาพสมรส คู่ คิดเป็นร้อยละ 70 มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 75 มีอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 70 มีความสัมพันธ์กับผู้ป่วยจิตเภทในฐานะมารดา คิดเป็นร้อยละ 75 และส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการดูแลผู้ป่วย 2-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 65 (ดังรายละเอียดในตารางที่ 4 ภาคผนวก ง)

2. ข้อมูลสมาชิกอื่นๆ ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 66.66 มีอายุ อยู่ระหว่าง 20 – 30 คิดเป็นร้อยละ 38.88 มีสถานภาพสมรส คู่ คิดเป็นร้อยละ 72.22 มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 55.56 มีอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 77.78 มีความสัมพันธ์กับผู้ป่วยจิตเภทในฐานะพี่น้อง คิดเป็นร้อยละ 38.88 และส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการดูแลผู้ป่วย 6 เดือน - 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.56 (ดังรายละเอียดในตารางที่ 5 ภาคผนวก ง)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาของผู้ป่วยจิตเภท

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา โดยรวม และจำแนกรายด้าน ก่อนและหลังการได้รับโปรแกรมสุขภาพจิตศึกษาครอบครัว (N=20)

พฤติกรรมการใช้ยา	ก่อนได้รับโปรแกรม		หลังได้รับโปรแกรม		t	P-value
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
การใช้ยาตามแผนการรักษา	29.00	4.90	41.30	2.45	-10.01	.000
ความสามารถในการสังเกตและจัดการกับอาการข้างเคียงจากยา	25.45	7.30	33.35	5.05	- 7.43	.000
โดยรวม	56.80	9.42	74.65	6.02	-9.61	.000

จากตารางที่ 3 พบว่า คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาของผู้ป่วยจิตเภททั้ง โดยรวมและรายด้านทั้งสองด้าน ก่อนและหลังการได้รับโปรแกรมสุขภาพจิตศึกษาครอบครัว มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาโดยรวม หลังการใช้โปรแกรมสุขภาพจิตศึกษาครอบครัว ($\bar{X} = 74.65$) สูงกว่าก่อนการใช้โปรแกรมสุขภาพจิตศึกษาครอบครัว ($\bar{X} = 56.80$) และเพื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้านพบว่าคะแนนพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา ด้านการใช้ยาตามแผนการรักษา หลังการได้รับโปรแกรมสุขภาพจิตศึกษาครอบครัว ($\bar{X} = 41.30$) สูงกว่าก่อนการใช้โปรแกรมสุขภาพจิตศึกษาครอบครัว ($\bar{X} = 29.00$) และมีคะแนนพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาด้านความสามารถในการสังเกตและจัดการกับอาการข้างเคียงจากยา หลังการได้รับโปรแกรมสุขภาพจิตศึกษาครอบครัว ($\bar{X} = 33.35$) สูงกว่าก่อนการใช้โปรแกรมสุขภาพจิตศึกษาครอบครัว ($\bar{X} = 25.45$) เช่นกัน